

บทที่ 5

สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัยในครั้งนี้มีความมุ่งหมายเพื่อ 1) ศึกษาสภาพปัจจุบัน ปัญหา และความต้องการพัฒนากิจกรรมสำหรับเยาวชนเพื่อการอนุรักษ์ป่าสงวนแห่งชาติ หินหนามหน่อ ของเยาวชนโรงเรียนมัธยมบ้านดู่ เมืองบัวละพา แขวงคำม่วน สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว 2) พัฒนากิจกรรมสำหรับเยาวชนเพื่อการอนุรักษ์ป่าสงวนแห่งชาติ หินหนามหน่อ ของเยาวชนโรงเรียนมัธยมบ้านดู่ เมืองบัวละพา แขวงคำม่วน สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว และ 3) ทดลองใช้กิจกรรมสำหรับเยาวชนเพื่อการอนุรักษ์ป่าสงวนแห่งชาติ หินหนามหน่อของเยาวชนโรงเรียนมัธยมบ้านดู่ เมืองบัวละพา แขวงคำม่วน สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว

กลุ่มตัวอย่างในชั้นศึกษาสภาพปัจจุบัน ปัญหา และความต้องการพัฒนา กิจกรรมสำหรับเยาวชนเพื่อการอนุรักษ์ป่าสงวนแห่งชาติ หินหนามหน่อ ได้แก่ ผู้อำนวยการโรงเรียน 1 คน ครู 1 คน ผู้ปกครองนักเรียน จำนวน 5 คน ผู้ใหญ่บ้าน 1 คน พระสงฆ์ 1 รูป เยาวชน จำนวน 4 คน และเจ้าหน้าที่ภาครัฐ 2 คน รวมทั้งหมด 15 คน โดยใช้วิธีเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling) ส่วนกลุ่มตัวอย่างทดลองใช้กิจกรรม ได้แก่ นักเรียนชั้นมัธยมปีที่ 1-4 โรงเรียนมัธยมบ้านดู่ ปีการศึกษา 2558 จำนวน 35 คน ซึ่งเลือกแบบสุ่มเจาะจงโดยมีเครื่องมือเก็บรวบรวมข้อมูล ได้แก่ 1) แบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้างเกี่ยวกับสภาพปัจจุบัน ปัญหา และความต้องการพัฒนากิจกรรมสำหรับเยาวชนเพื่อการอนุรักษ์ป่าสงวนแห่งชาติ หินหนามหน่อ 2) โครงการ หรือกิจกรรมต่าง ๆ และ 3) แบบสอบถามความพึงพอใจต่อการเข้าร่วมกิจกรรม

วิธีดำเนินการวิจัย แบ่งเป็น 4 ระยะ ดังนี้ 1) ระยะศึกษาสภาพปัจจุบัน ปัญหา และความต้องการพัฒนากิจกรรมให้กับเยาวชนเพื่อการอนุรักษ์ป่าสงวนแห่งชาติ หินหนามหน่อ ระยะนี้มีความมุ่งหมายเพื่อ และค้นหาแนวทางการพัฒนา ซึ่งจะนำไปสู่ ปัญหาเป้าหมายที่จะพัฒนาที่ควรได้รับการแก้ไข และมีความเป็นไปได้ที่จะดำเนินการแก้ไข และอยู่ในวิสัยที่แก้ได้ สำหรับนำมากำหนดเป็นปัญหาเป้าหมายของการพัฒนา

2) ระยะการพัฒนากิจกรรมมีความมุ่งหมายเพื่อพัฒนากิจกรรมสำหรับเยาวชนเพื่อ การอนุรักษ์ป่าสงวนแห่งชาติ หินหนามหน่อ ของเยาวชนโรงเรียนมัธยมบ้านดู่ เมืองบัวละพา แขวงคำม่วน สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว ผู้วิจัยดำเนินการโดย ใช้การประชุมเชิงปฏิบัติการ และการระดมความคิดเห็น และหาข้อสรุปแนวทาง หรือ วิธีการแก้ปัญหา จากนั้น พัฒนากิจกรรมสำหรับเยาวชนเพื่อการอนุรักษ์ป่าสงวนแห่งชาติ หินหนามหน่อ ของเยาวชนโรงเรียนมัธยมบ้านดู่ เมืองบัวละพา แขวงคำม่วน สาธารณรัฐ ประชาธิปไตยประชาชนลาว และตรวจสอบความเหมาะสมของกิจกรรมโดยผู้เชี่ยวชาญ

3) ระยะทดลองใช้กิจกรรม ขั้นตอนนี้มีความมุ่งหมายเพื่อการทดลองใช้กิจกรรมสำหรับ เยาวชนเพื่อการอนุรักษ์ป่าสงวนแห่งชาติ หินหนามหน่อ ของเยาวชนโรงเรียนมัธยมบ้านดู่ เมืองบัวละพา แขวงคำม่วน สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว และ 4) ระยะปรับปรุง กิจกรรม และเผยแพร่ ขั้นตอนนี้มีความมุ่งหมายเพื่อการปรับปรุง และเผยแพร่กิจกรรม สำหรับเยาวชนเพื่อการอนุรักษ์ป่าสงวนแห่งชาติ หินหนามหน่อ ของเยาวชนโรงเรียนมัธยม บ้านดู่ เมืองบัวละพา แขวงคำม่วน สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว ที่พัฒนาขึ้น ว่ามีความเหมาะสม เป็นไปได้ ประโยชน์ และความถูกต้องในการปฏิบัติ สถิติที่ใช้วิเคราะห์ ข้อมูล ได้แก่ การแจกแจงข้อมูล ค่าเฉลี่ย (\bar{x}) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) เป็นรายชื่อ เพื่อให้ได้สารสนเทศส่วนหนึ่งประกอบการพิจารณาปรับปรุงแก้ไขกิจกรรม ก่อนการเผยแพร่ต่อไป

สรุปผลการวิจัย

ผลการวิจัยเรื่องการพัฒนากิจกรรมสำหรับเยาวชนเพื่อการอนุรักษ์ป่าสงวน แห่งชาติ หินหนามหน่อ: กรณีศึกษา โรงเรียนมัธยมบ้านดู่ เมืองบัวละพา แขวงคำม่วน สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว สรุปได้ ดังนี้

1. สภาพปัญหา ได้แก่ 1) หลักสูตรการเรียน การสอนในโรงเรียน มีเพียง เรื่องสิ่งแวดล้อม ซึ่งรวมอยู่ในรายวิชาภูมิศาสตร์เท่านั้น 2) กิจกรรมการปลูกต้นไม้ มีเฉพาะการรณรงค์เข้าร่วมกิจกรรมในวันปลูกต้นไม้แห่งชาติประจำปีเท่านั้น
- 3) การพัฒนากิจกรรมในเรื่องอนุรักษ์สำหรับเยาวชนเป็นสิ่งที่ดี อีกทั้งยังเป็นการ สร้างจิตสำนึก ให้ความรู้ และความเข้าใจในเรื่องของการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ และ สิ่งแวดล้อมของเยาวชน เช่น การเพาะพันธ์กล้าไม้ วิธีการปลูกต้นไม้ และการดูแลรักษา ต้นไม้ในบริเวณโรงเรียน

4) ขาดครูผู้สอนที่มีความรู้ และประสบการณ์ในเรื่องของการอนุรักษ์ป่าสงวนแห่งชาติ หินหนามหน่อ และไม่มั่งบประมาณ สำหรับการจัดกิจกรรมสำหรับเยาวชน เด็กนักเรียน ในโรงเรียน 5) เด็กนักเรียนไม่มีความรู้เกี่ยวกับกฎ ระเบียบ ข้อบังคับต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการอนุรักษ์ป่าสงวนแห่งชาติ หินหนามหน่อ 6) นักเรียนขาดจิตสำนึกในเรื่องของการอนุรักษ์ป่าสงวนแห่งชาติ หินหนามหน่อ และ 7) ไม่มีวัตถุประสงค์ใช้ในการเรียนการสอน **ส่วนความต้องการพัฒนา** ได้แก่ 1) ต้องการให้รัฐช่วยพัฒนากิจกรรมเกี่ยวกับการอนุรักษ์ป่าสงวนแห่งชาติ หินหนามหน่อ รวมทั้งการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมสำหรับเยาวชน เป็นต้น กิจกรรมการปลูกป่า กิจกรรมการปลูกจิตสำนึก กิจกรรมการเดินป่าเชิงอนุรักษ์ และกิจกรรมให้ความรู้ด้านกฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับ ที่เกี่ยวข้องกับการอนุรักษ์ของป่าสงวนแห่งชาติ หินหนามหน่อ เข้าในหลักสูตรการเรียนการสอนในโรงเรียน 2) ต้องการให้ภาครัฐ และหน่วยงานที่รับผิดชอบสนับสนุนงบประมาณในการส่งเสริมการอนุรักษ์ป่าสงวนแห่งชาติ หินหนามหน่อให้กับโรงเรียน 3) เจ้าหน้าที่ หรือหน่วยงานภาครัฐ อาทิ สำนักงานทรัพยากรธรรมชาติ และสิ่งแวดล้อม และสำนักงานกสิกรรม และป่าไม้ รวมทั้งองค์กรจากภายนอกให้การสนับสนุนด้านงบประมาณ

2. การพัฒนากิจกรรมสำหรับเยาวชนเพื่อการอนุรักษ์ป่าสงวนแห่งชาติ หินหนามหน่อ ของเยาวชนชั้นมัธยม ปีที่ 1-4 โรงเรียนมัธยมบ้านดู่ เมืองบัวละพา แขวงคำม่วน สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว ประกอบด้วย 4 โครงการ คือ 1) จัดกิจกรรมการปลูกจิตสำนึก 2) การจัดกิจกรรมการปลูกป่า 3) จัดกิจกรรมการเดินป่าเชิงอนุรักษ์ป่าสงวนแห่งชาติ หินหนามหน่อ และ 4) การจัดกิจกรรมให้ความรู้ด้านกฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับ ที่เกี่ยวข้องกับการอนุรักษ์ป่าสงวนแห่งชาติ หินหนามหน่อ ประกอบด้วย โครงการ/กิจกรรม หลักการ และเหตุผล วัตถุประสงค์ กลุ่มเป้าหมาย/ผู้ที่เกี่ยวข้อง ขั้นตอน การดำเนินการ การวัดและประเมินผล งบประมาณ และระยะเวลา

3. ผลการทดลองใช้กิจกรรมสำหรับเยาวชนเพื่อการอนุรักษ์ป่าสงวนแห่งชาติ หินหนามหน่อ ของเยาวชนชั้นมัธยม ปีที่ 1-4 โรงเรียนมัธยม บ้านดู่ เมืองบัวละพา แขวงคำม่วน สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว เมื่อพิจารณารายกิจกรรม พบว่า กิจกรรมปลูกจิตสำนึก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.07 กิจกรรมปลูกป่า มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.35 กิจกรรมการเดินป่าเชิงอนุรักษ์ป่าสงวนแห่งชาติ หินหนามหน่อ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.36 และ กิจกรรมให้ความรู้ด้านกฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับ ที่เกี่ยวข้องกับการอนุรักษ์ป่าสงวน

แห่งชาติ หินหนามหน่อ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.32 โดยภาพรวมแต่ละกิจกรรมนักเรียนมีความพึงพอใจต่อการเข้าร่วมกิจกรรมต่าง ๆ อยู่ในระดับมาก

อภิปรายผล

การวิจัยเรื่องการพัฒนากิจกรรมสำหรับเยาวชนเพื่อการอนุรักษ์ป่าสงวนแห่งชาติ หินหนามหน่อ: กรณีศึกษา โรงเรียนมัธยมบ้านดู่ เมืองบัวชะพา แขวงคำม่วน สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว ครั้งนี้มีประเด็นข้อค้นพบที่ควรนำมาอภิปรายผล ดังนี้

ประเด็นที่ 1 ปัญหาในการพัฒนากิจกรรมสำหรับเยาวชนเพื่อการอนุรักษ์

ป่าสงวนแห่งชาติ หินหนามหน่อ

จากการศึกษาสภาพปัญหาในการพัฒนากิจกรรมสำหรับเยาวชนเพื่อการอนุรักษ์ป่าสงวนแห่งชาติ หินหนามหน่อ พบว่า 1) โรงเรียนมีการเรียนการสอนเรื่องสิ่งแวดล้อม โดยการสอนของครูในรายวิชาวิชาภูมิศาสตร์เท่านั้น ส่วนกิจกรรมมีแต่รณรงค์การปลูกในวันปลูกต้นไม้ประจำชาติ 2) โรงเรียนไม่มีหลักสูตรการเรียนการสอนที่เกี่ยวกับการอนุรักษ์ป่าสงวน 3) ขาดครูผู้นำพา และพัฒนากิจกรรมการเรียนการสอนในรายวิชาที่เกี่ยวข้องกับการอนุรักษ์ป่าสงวน นักเรียนจึงไม่มีความรู้ และจิตสำนึกเกี่ยวกับเรื่องอนุรักษ์ และ 4) นักเรียนไม่รู้กฎระเบียบ ข้อบังคับต่าง ๆ เกี่ยวกับการอนุรักษ์ป่าสงวนแห่งชาติ โดยเฉพาะป่าสงวนแห่งชาติ หินหนามหน่อ โดยเฉพาะการเพาะพันธุ์กล้าไม้ การปลูกต้นไม้ในบริเวณโรงเรียน ผู้อำนวยการโรงเรียน ส่งผลให้ ผู้ปกครองนักเรียน ผู้ใหญ่บ้าน พระสงฆ์ และเจ้าหน้าที่ภาครัฐ มีความต้องการกิจกรรมการปลูกจิตสำนึกให้กับเยาวชน ซึ่งเห็นว่าเป็นสิ่งที่ดี และให้ความรู้เกี่ยวกับการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ และสิ่งแวดล้อม ในด้านการเพาะพันธุ์กล้าไม้ วิธีปลูกต้นไม้ การดูแลรักษา และการอนุรักษ์ป่าไม้ในพื้นที่ป่าสงวนแห่งชาติ หินหนามหน่อ เพื่อการพัฒนากิจกรรมต่าง ๆ เกี่ยวกับการอนุรักษ์ป่าสงวนให้กับเยาวชนชั้นมัธยม ปีที่ 1-4 โรงเรียนบ้านดู่ เมืองบัวชะพา แขวงคำม่วน สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว

ประเด็นที่ 2 ความสำเร็จของการพัฒนากิจกรรมสำหรับเยาวชนเพื่อการอนุรักษ์ ป่าสงวนแห่งชาติ หินหนามหน่อ

การพัฒนากิจกรรมสำหรับเยาวชนเพื่อการอนุรักษ์ป่าสงวนแห่งชาติ หินหนามหน่อ โรงเรียนบ้านคุด เมืองบัวละพา แขวงคำม่วน สาธารณรัฐประชาธิปไตย ประชาชนลาว อันประกอบด้วย การจัดกิจกรรมอบรมปลูกจิตสำนึกสำหรับเยาวชนชั้น มัธยมศึกษาปีที่ 1-4 โรงเรียนบ้านคุด ที่ผู้วิจัยพัฒนาขึ้น คือ 1) จัดกิจกรรมการปลูกจิตสำนึก 2) จัดกิจกรรมการปลูกป่า 3) กิจกรรมการเดินป่าเชิงอนุรักษ์ และ 4) การจัดกิจกรรม ให้ความรู้ด้านกฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับ ที่เกี่ยวข้องกับการอนุรักษ์ป่าสงวนแห่งชาติ หินหนามหน่อ จากการจัดกิจกรรม พบว่า นักเรียนมีความพึงพอใจในการเข้าร่วมกิจกรรม ทั้งได้รับความรู้เกี่ยวกับการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ และสิ่งแวดล้อมหรือการอนุรักษ์ ป่าสงวนแห่งชาติ หินหนามหน่อ และนักเรียนมีจิตสำนึกที่ดีขึ้นกว่าเดิมซึ่งได้จากการวัด ความพึงพอใจของนักเรียนที่เข้าร่วมกิจกรรม จำนวน 35 คน มีความพึงพอใจต่อการเข้า ร่วมกิจกรรมต่าง ๆ เช่น กิจกรรมปลูกจิตสำนึก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.07 กิจกรรมปลูกป่า มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.35 กิจกรรมการเดินป่าเชิงอนุรักษ์ป่าสงวนแห่งชาติ หินหนามหน่อ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.36 และ กิจกรรมให้ความรู้ด้านกฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับ ที่เกี่ยวข้อง กับการอนุรักษ์ป่าสงวนแห่งชาติ หินหนามหน่อ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.32 โดยภาพรวมแต่ละ กิจกรรมนักเรียนมีความพึงพอใจต่อการเข้าร่วมกิจกรรมต่าง ๆ อยู่ในระดับมาก

สามารถนำไปใช้ได้เป็นอย่างดีมีประสิทธิภาพ บรรลุความสำเร็จตามตัวชี้วัด และ เกณฑ์ที่ตั้งไว้ทุกประการ ส่วนกิจกรรมให้ความรู้ด้านกฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับของ ป่าสงวนแห่งชาติ หินหนามหน่อ ผลรับที่ได้มานั้นก็เพราะว่า การจัดกิจกรรมต่าง ๆ การจัดการเรียนการสอนในโรงเรียนเกี่ยวกับการอนุรักษ์ป่าสงวนแห่งชาติ หินหนามหน่อ ต้องการให้ภาครัฐ และหน่วยงานที่รับผิดชอบสนับสนุนงบประมาณวัสดุอุปกรณ์ใน การเรียนการสอนเพื่อการส่งเสริมการอนุรักษ์ป่าสงวนแห่งชาติ หินหนามหน่อ และ ต้องการให้มีการอบรม ให้ความรู้เกี่ยวกับการอนุรักษ์ป่าสงวนแห่งชาติ หินหนามหน่อ จาก หน่วยงานที่รับผิดชอบ ได้แก่ เจ้าหน้าที่หรือหน่วยงานภาครัฐ เช่น จากกระทรวง ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม และจากกระทรวงกลาโหม และป่าไม้ รวมทั้งองค์กร ต่าง ๆ ของหมู่บ้าน ซึ่งสอดคล้องกับผลการศึกษาวิจัยของ ศุภศิษย์ ราชกรม (2554, บทคัดย่อ) ได้ทำการศึกษาวิจัยเรื่องการวิจัยเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วม ในการจัดทำแผนการ จัดการทรัพยากรชีวภาพชุมชน กรณีศึกษา: บ้านบัว ตำบลกุดบาก อำเภอกุดบาก

จังหวัดสกลนคร ผลการวิจัยพบว่า ความต้องการในการแก้ปัญหาที่สำคัญคือ 1) สนับสนุนส่งเสริมอาชีพโดยใช้วัตถุดิบ และภูมิปัญญาท้องถิ่น 2) ให้นำหน่วยงานสนับสนุนส่งเสริมการรวมกลุ่มอาชีพชาวบ้าน 3) สร้างเสริมความรู้ความเข้าใจเรื่องทรัพยากรชีวภาพชุมชนให้กับคนในชุมชน 4) รณรงค์การอนุรักษ์ทรัพยากรชีวภาพชุมชน 5) เพื่าระวังลาดตระเวนป่าชุมชน 6) สร้างแนวกันไฟ และทำฝายต้นน้ำ 7) ปลูกป่าทดแทนป่าเสื่อมโทรม 8) ทำป้ายแสดงเขตป่าชุมชน 9) ว่ากล่าวตักเตือนผู้บุกรุกพื้นที่ป่าชุมชน 10) ตั้งกฎระเบียบการรักษาป่าชุมชน และ 11) จัดตั้งคณะกรรมการดูแลรักษาป่าชุมชน สำหรับยุทธศาสตร์การพัฒนา ประกอบด้วย วิสัยทัศน์ พันธกิจ ประเด็นยุทธศาสตร์ เป้าประสงค์ ตัวชี้วัด เป้าหมาย กลยุทธ์ มาตรการ แผนงาน โครงการ และกิจกรรม

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะสำหรับการนำผลการวิจัยไปใช้

1.1 ในการนำกิจกรรมไปใช้ควรใช้เวลาในการอบรมแต่ละกิจกรรมควรใช้วิทยากรกระบวนการที่คล่องแคล่วในการจัดกิจกรรม สามารถพูดโน้มน้าว และชักจูงให้ผู้เข้ากิจกรรมได้กล้าแสดงออก มีส่วนร่วมในกิจกรรม รวมทั้งสร้างบรรยากาศการอบรมให้มีความสุขสนุกสนาน

1.2 ควรนำเอากิจกรรมสำหรับเยาวชนเพื่อการอนุรักษ์ป่าสงวนแห่งชาติ หินหนามหน่อไปปรับใช้กับโรงเรียนอื่น ๆ ที่อยู่ในบริเวณพื้นที่ป่าสงวนแห่งชาติแห่งอื่น ๆ อีกต่อไป

2. ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรมีการศึกษาวิจัยเพื่อพัฒนาครูผู้นำในการดำเนินกิจกรรมสำหรับเยาวชนเพื่อการอนุรักษ์ป่าสงวนแห่งชาติ หินหนามหน่อ โรงเรียนมัธยมบ้านดู่ เมืองบัวละพา แขวงคำม่วน สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว

2.2 ควรมีการศึกษาวิจัยเพื่อพัฒนากิจกรรมสำหรับเยาวชนในการอนุรักษ์ป่าสงวนแห่งชาติ หินหนามหน่อ ที่หลากหลายรูปแบบ ให้กับกลุ่มเป้าหมายอื่น ๆ หรือในระดับชั้น อื่น ๆ พร้อมทั้งติดตามพฤติกรรมที่เปลี่ยนแปลงไปภายหลังที่ได้เข้าร่วมกิจกรรม

2.3 ควรมีการศึกษาปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการพัฒนากิจกรรมสำหรับเยาวชน
เพื่อการอนุรักษ์ป่าสงวนแห่งชาติ หินหนามหนอง: กรณีศึกษา โรงเรียนมัธยมบ้านคู
เมืองบัวละพา แขวงคำม่วน สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร